

قصه گفتن برای تکامل مغز نوزاد لازم است

<http://www.irna.ir/fa/news>

متخصصان روان شناسی ، قصه گفتن را برای تکامل مغز نوزادان و کودکان لازم می دانند و می گویند: با قصه گویی ، علاوه بر شناساندن صدای والدین ، صحبت کردن برای کودک راحت می شود و کلمات را صحیح و کامل ادا می کند

دکتر "نرگس کچوئی" روان شناس، در گفت و گو با ایرنا گفت: والدین برای باورند که نوزاد هیچ چیز را متوجه نمی شود و لازم نیست با او حرف بزنند، این در حالی که مغز نوزاد آماده برای پذیرش و یادگیری است و دوست دارد صدای والدین خود را بشنود و با محیط آشنا شود

وی گفت : والدین حتما باید نام اشیا ، غذا، اسباب بازی و یا هر چیز دیگری را که به نوزاد می دهند برای او بگویند و زمانی که کودک سعی می کند به هر لفظی کلمه را ادا

کند صحبت کردن او را قطع نکنند و اجازه دهند آن گونه که راحت است آن را تلفظ

کند

وی با اشاره به اینکه نوزادان به صدای افراد مونث بهترین پاسخ را می دهند ، افزود :

مطالعات نشان داده است که صحبت با زبان کودک ، باعث تاخیر در تکامل گفتار

نمی شود ، اما والدین باید سعی کنند در صحبت با کودک ترکیبی از لغات بزرگسالان

را با صدای بچه گانه مورد استفاده قرار دهند

کچوئی گفت : در واقع با این عمل بسترسازی مناسبی را برای کودک در ادای صحیح

کلمات فراهم کرده ایم

دکتر "محمود رسالتی" روان شناس نیز با اشاره به اینکه از چهار ماهگی به بعد، پنج

حس نوزاد از تعامل و واکنش بیشتری برخوردار می شود، گفت: بینایی کودکان بعد

از چهار ماهگی در حال افزایش است به طوری که توانایی پی گیری اجسام متحرک را از

خود نشان می دهد

وی افزود: والدین باید بعد از چند ماه فضای اتاق کودک را تغییر دهند و او را با دیگر

فضاهای بیرون از خانه و دیگر افراد خانواه آشنا کنند

کودکان علاقه‌مند به دیدن عکسهایی با رنگهای شاد و پیچیده می‌توانند با اضافه کردن

باشند بنابراین باید برای آنها کتابهای داستانی تهیه شود که رنگی و با تصویرهای

بزرگ باشد زیرا این عمل باعث افزایش آشنایی و عکس العمل کودک می‌شود

رسالتی با اشاره به اینکه حس شنوایی کودک نسبت به تکلم او حساس‌تر است،

گفت: کودک دوست دارد صداهای مختلف را بشنود و در مقابل آنها بسته به علاقه

عکس العمل نشان می‌دهد به طوری که حتی آنها را تقلید می‌کند و منتظر تشویق

والدین می‌ماند

رسالتی گفت: والدین باید حس چشایی فرزندان خود را تحریک کنند و بشناسند زیرا

برخی از کودکان نسبت به یک سری از غذاها و طعمها آلرژی دارند که این خود باعث

بیماری و بیقراری کودکان می‌شود

وی افزود: درباره حس لامسه کودکان باید اجازه داد آنها همه چیز را در خصوص زبری، نرمی، گرما و سرما احساس کنند تا بتوانند در مقابل آنها عکس العمل نشان بدهند

وی اضافه کرد: اولین پله برای بیدار و فعال کردن این حس در نوزادان نوازش و در آغوش گرفتن آنها است زیرا با این عمل به او این احساس منتقل می شود که او را دوست دارند و جایش امن است

قصه و تأثیر آن در تربیت کودکان

<http://www.urmiacity.com/khanevade/koodak/ghese.asp>

این مطلب در چهار قسمت ارائه می شود.

(قسمت اول)

در کشور ما به رغم وجود گنجینه های علم و معرفت و داستاَنها و افسانه های زیبا و آموزنده، اولیا و مربیان بیشترین وقت خود را به مسائل آموزشی کودکان اختصاص می دهند و دانش آموزان نیز در خانه و مدرسه بیشتر اوقات خود را صرف یادگیری های غیر فعال کرده، از سختی و خشکی دروس و اضطراب امتحان و نمره رنج می برند. بدین ترتیب اغلب اولیا و مربیان از هدف اصلی تعلیم و تربیت که پرورش انسان های خلاق، مبتکر و کارآمد است، باز می مانند.

هدف از ذکر این مطالب آشنایی شما با روش های قصه خوانی و قصه گویی برای کودکان دبستانی است که نقش بسزایی در رشد و شکوفایی خلاقیت در کودکان دارد.

ادبیات کودکان چیست؟

ادبیات کودکان شامل قصه، شعر، نمایش، افسانه و داستان است. ادبیات کودکان عبارت است از تلاشی هنرمندانه در قالب کلام، برای هدایت کودک به سوی رشد، با زبان و شیوه ای مناسب و در خور فهم او. به بیانی دیگر،

ادبیات عبارت است از چگونگی تعبیر و بیان احساسات، عواطف و افکار به وسیله ی کلمات در اشکال و صورت های گوناگون.

ادبیات، کودک را در همه ی اوقات زندگی پرورش می دهد و باعث مسرت خاطر، وسعت تخیل و قوت تصور او می شود و نیز نیروی ابتکار و ابداع به او می بخشد. داستانه‌ها و اشعاری که کودکان می خوانند و می شنوند اثری عمیق در فکر و روحیه ی آنان می گذارد و ایشان را برای رویارویی با مسائل رشد و معاشرت با دیگران آماده می سازد و نیز در درک و فهم مشکلات زندگی آنان را یاری می کند.

ادبیات کودک، به ویژه در زمینه های زبان آموزی و آموختن کلمات تازه به کودکان، نقش قاطعی دارد.

هدف های برنامه ی ادبیات کودکان در آموزش و پرورش دوره ی ابتدایی عبارت اند از:

۱- کمک به پرورش قدرت بیان و عواطف و افکار کودکان.

۲- تقویت و پرورش نیروی تخیل در کودکان.

۳- تحریک قوه ی ابتکار و ابداع در کودکان.

۴- ایجاد عشق و علاقه به ادبیات در کودکان.

در تعریف ادبیات کودکان می توان گفت: مجموعه ی نوشته ها، سروده ها و

گفتارهایی است که از طرف بزرگسالان جامعه برای استفاده ی خردسالان

فراهم می آید، یا خردسالان خود خالق آن هستند.

۵- رشد اعتماد به نفس کودک و علاقه مند ساختن او به آزادی و عدالت

اجتماعی.

۶- برآورده کردن نیازهای عاطفی کودک و آماده ساختن او برای دریافت

پیام های اخلاقی و انسانی و شهروندی خوب بودن.

تأثیر قصه در کودکان

داستان و قصه نقش بسیار مهمی در تکوین شخصیت کودک دارد. از طریق

قصه ها و داستان های خوب، کودک به بسیاری از ارزش های اخلاقی پی می

برد. پایداری، شجاعت، نوع دوستی، امیدواری، آزادگی، جوانمردی، طرفداری

از حق و حقیقت و استقامت در مقابل زور و ستم ارزش هایی هستند که هسته ی مرکزی بسیاری از قصه ها و داستآنها را تشکیل می دهند.

پرورش حس زیبایی شناسی در کودک، متوجه ساختن کودک به دنیایی که اطرافش را فرا گرفته، پرورش عادات مفید در کودک، تشویق حس استقلال طلبی و خلاقیت کودک هدف های اصلی طرح قصه های خوب برای کودکان است.

انتخاب قصه های مناسب

مسئله ی انتخاب کردن قصه، با توجه به انبوه موادی که در اختیار قصه گوست، به ویژه برای قصه گوهای تازه کار و مبتدی، مشکلی اساسی است. حتی بهترین و برجسته ترین قصه گوهای حرفه ای هم قادر به گفتن هر

داستانی نیستند. قصه گو، قهرمانان خود را از قصه هایی می سازد که با شخصیت خاص و سبک او متناسب باشند. قصه گوی تازه کار، ابتدا باید سعی کند که ویژگی های شخصیت و سبک گویش خود را ارزیابی کند.

سپس از خودش بپرسد: چه نوع داستان هایی را می توانم مؤثر و خوب بیان

کنم؟ چگونه می توانم شخصیت خود را با قصه هماهنگ کنم تا هر دو

بتوانیم با شنونده ارتباط برقرار کنیم؟

پس از آن که قصه گو کار انتخاب کردن را تمام کرد، وارد مرحله ی آماده

کردن داستان برای گفتن می شود که از مهم ترین گام هایی است که در

جهت به کار گرفتن فن قصه گویی برداشته می شود. قصه گو باید به خاطر

داشته باشد که کار او از بر کردن یا از رو خواندن نیست، بلکه کار او قصه

گفتن است که مانند تجربه ای یگانه باقی می ماند.

از بر کردن قصه اغلب نخستین مانعی است که راه سیر طبیعی و

خودانگیخته ی یک قصه گویی موفق را سد می کند. قاعده ی درست این

است که هرگز نباید داستانی را برای «گفتن» به خاطر سپرد، بلکه با توجه

به ساختمان قصه، به خاطر سپردن طرح آن کافی است.

انتخاب و آماده کردن داستان، نخستین گام ها در راه پیشبرد هنر قصه گویی

است و هنر قصه گویی بر آنها استوار می شود. قصه گوهای مبتدی و تازه کار

به زودی متوجه می شوند زمانی را که برای رسیدن به این مرحله از رشد سپری کرده اند، سرمایه گذاری مفیدی بوده است.

آماده کردن ذهن و بیان ، در ارائه ی موفقیت آمیز یک قصه مهم ترین مُتغیّر به شمار می آید. بدون این انتخاب و آماده کردن بسیار دقیق، قصه گو نباید

انتظار به دست آوردن یک تجربه ی موفق را داشته باشد